

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення обласної ради
від 24 квітня 2025 року № 1151-VIII
(XXXII сесія VIII скликання)

ПРОГРАМА
РОЗВИТКУ РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
НА 2025 – 2029 РОКИ

м. Харків
2025 рік

ПАСПОРТ
Програми розвитку рибного господарства
Харківської області на 2025 – 2029 роки

1.	Ініціатор розроблення Програми	Управління Державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Харківській області
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа про розроблення Програми (за наявності) та/або нормативно-правові підстави її розроблення	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 02 травня 2023 року № 402-р «Про схвалення Стратегії розвитку галузі рибного господарства України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023 – 2025 роках»
3.	Розробник Програми	Управління Державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Харківській області
4.	Співрозробник Програми	Департамент агропромислового розвитку Харківської обласної державної (військової) адміністрації
5.	Співвиконавці Програми	Департамент агропромислового розвитку Харківської обласної державної (військової) адміністрації; Управління Державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Харківській області (за згодою)
6.	Учасники Програми	Управління Державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Харківській області (за згодою), Головне управління Держпродспоживслужби в Харківській області (за згодою), Регіональний офіс водних ресурсів у Харківській області (за згодою), наукові організації та установи (за згодою), територіальні громади Харківської області, рибогосподарські підприємства усіх форм власності (за згодою)

7.	Термін реалізації Програми	2025 – 2029 роки
7.1.	Етапи виконання Програми (для довгострокових програм)	1 етап (2025 – 2029 роки)
8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього	8410,0 тис. грн
	у тому числі:	
8.1.	коштів державного бюджету коштів обласного бюджету коштів інших місцевих бюджетів коштів інших джерел, не заборонених законодавством (орієнтовно)	2025 р. – 1010,0 тис. грн; 2026 р. – 1850,0 тис. грн; 2027 р. – 1850,0 тис. грн; 2028 р. – 1850,0 тис. грн; 2029 р. – 1850,0 тис. грн.

I. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Програма розвитку рибного господарства Харківської області на 2025 – 2029 роки (далі – Програма) розроблена на виконання Стратегії розвитку галузі рибного господарства України на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 02.05.2023 № 402-р.

Фонд рибогосподарських водойм Харківської області налічує 3417 водних об'єктів, із них: 57 водосховищ загальною площею 28,149 тис. га, 3360 ставків та озер площею 15,759 тис. га.

Крім водосховищ, ставків та озер на території області протікає 25 річок басейну р. Дніпро загальною довжиною 1072 км і 106 річок басейну р. Дон загальною довжиною 3177 км, налічується 584 озера загальною площею 4466,0 га та водойма-охолоджувач Зміївської ТЕС площею 1266 га.

Серед найбільших водойм Харківської області, перспективних для вирощування товарної риби та здійснення рибогосподарської діяльності, є:

1) Печенізьке водосховище – розташоване на території Чугуївського району Харківської області на р. Сіверський Донець. В експлуатації – з 1964 року, має площу 8600 га при нормальному підпірному рівні. Площа мілководь з глибинами до 2 м становить 2300 га. Зорієнтоване у напрямку північ-південь;

2) озеро Лиман – розташоване на території Чугуївського району Харківської області, площа – 1266 га. Введено в експлуатацію у 1959 році як водойма-охолоджувач Зміївської ТЕС;

3) Рогозянське водосховище – невелике руслове водосховище на р. Уди, розташоване у Богодухівському районі Харківської області. Площа водного дзеркала – 602 га. Водосховище було споруджене у 1985 році. Гребля водосховища розташована у селі Феськи за 32 км від гирла р. Уди;

4) Берецьке водосховище – середнє руслове водосховище на р. Берека. Розташоване в Лозівському районі Харківської області. Водосховище побудоване у 1973 році за проектом Всесоюзного науково-дослідного і проектного інституту «Сільелектро» та реконструйоване в 1976 році за проектом Державного проектно-розвідувального інституту «Харківдипроводгосп». Площа водного дзеркала – 328 га. Призначення – зрошення і риборозведення;

5) Муромське водосховище – невелике руслове водосховище на р. Муромі (ліва притока р. Харків). Розташоване у Харківському районі Харківської області. Муромське водосховище має об'єм 14 млн куб. Його довжина – 3,4 км, максимальна ширина – 1 км. Площа водного дзеркала – 408 га. Призначення – зрошення, риборозведення;

6) Трав'янське водосховище – невелике руслове водосховище на р. Харків, розташоване у Харківському районі Харківської області. Площа водного дзеркала – 592 га. Призначення – зрошення, риборозведення;

7) Оскільське водосховище – розташоване на території Куп'янського та Ізюмського районів Харківської області на р. Оскіл, найбільшій притоці р. Сіверський Донець. Введено в експлуатацію у 1953 році, площа водного

дзеркала станом на 01.01.2022 складала 12270 га при нормальному підпірному рівні. На цей час частина Оскільського водосховища перебуває на тимчасово окупованій території. Гідровузол частково зруйнований ракетними ударами. Руйнація греблі Оскільського водосховища російськими загарбниками призвела до того, що іхтіофауна водосховища майже знищена. Після деокупації території гідровузол підлягатиме відновленню.

У разі відновлення гідровузла та наповнення водосховища до повного об'єму, з метою відновлення промислових стад цінних аборигенних риб та створення оптимальних умов для природного і штучного відтворення іхтіофауни, її подальшого збереження вкрай необхідно проведення робіт із відтворення водних біоресурсів відповідно до науково-біологічного обґрунтування.

Разом із експлуатацією безпосередньо водних ресурсів (первинне водокористування), абсолютна більшість зазначених водних об'єктів традиційно використовувалася для риборозведення, починаючи з моменту їхнього створення. Цей процес в умовах перебудови соціально-економічних і правових відносин після створення незалежної держави набув неупорядкованого характеру.

Неузгодженість нормативної бази, відсутність системного ефективного контролю та загальної спрямованості усього рибогосподарського процесу, екологічний стан водойм як у межах усієї держави, так і в Харківській області, обумовили вкрай низьку ефективність рибогосподарського використання більшості водних об'єктів.

Крім того, неупорядкованість господарювання та відсутність ефективного контролю за станом водних об'єктів призвели до формування загрози і дисбалансу функціонування гідроекосистем у загальноекологічному плані.

На цей час використання водних біоресурсів регулюється такими нормативно-правовими актами: Законом України «Про тваринний світ», Законом України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», Законом України «Про аквакультуру», постановою Кабінету Міністрів України від 22.12.2023 № 1347 «Деякі питання здійснення спеціального використання водних біоресурсів», наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 26.08.2022 № 622 «Про затвердження Порядку штучного розведення (відтворення), вирощування водних біоресурсів та їх використання», наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 10.04.2023 № 785 «Про затвердження Правил промислового рибальства у внутрішніх рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах)», наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19.09.2022 № 700 «Про затвердження Правил любительського рибальства».

Незважаючи на кількість нормативно-правових актів, що мають регулювати діяльність у сфері водних біоресурсів, ситуація у галузі рибогосподарського використання більшості водойм Харківської області суттєво не змінилася: рибогосподарський потенціал області реалізований лише на 30%.

Згідно з науковими дослідженнями середня потенційна рибопродуктивність водойм області складає 176,6 кг з 1 га, у розрахунку на душу населення області – 3,23 кг живої риби, що складає більше ніж 25% від середнього фактичного споживання. Максимальна фактична промислова рибопродуктивність водосховищ, наприклад Печенізького водосховища (8600 га водного дзеркала), становить 40 кг/га.

Рибопродуктивність малих водойм не розраховується, оскільки обсяги вилучення риби з їхніх акваторій не реєструються, статистичний аналіз майже відсутній.

Основною причиною низької ефективності рибогосподарського процесу у Харківській області є відсутність стратегії розвитку рибного господарства та майже відсутнє державне фінансування, не передбачено підтримки вітчизняного виробника (пільгове кредитування, пільгові умови оренди земель водного фонду тощо).

Розроблені у попередній період програми та концепції не були впроваджені з багатьох причин, у тому числі через декларативний характер положень, викладених у цих Програмах.

II. Мета та завдання Програми

Метою Програми є отримання додаткової рибної продукції за рахунок оптимізації рибогосподарського процесу в Харківській області та впровадження комплексних заходів із підвищення продуктивності водойм за видами водних біоресурсів.

Згідно з висновками галузевих виробничих та науково-дослідницьких установ регіону обсяг вирощування та вилучення цінної рибної продукції у короткий термін (до 5 років) можливо збільшити шляхом здійснення конкретних заходів щодо підвищення рибопродуктивності водойм Харківської області.

Потреба у підвищенні рибопродуктивності водних біоресурсів Харківської області обумовлена необхідністю приведення обсягу споживання рибної продукції населенням області у відповідність із фізіологічною нормою.

Рекомендована наукова норма споживання риби та рибної продукції на одну особу за рік складає 18 – 20 кг. Основна маса риби, яка споживається населенням, – це морська риба, виловлена як у водоймах, що розташовані в межах України, так і у світовому океані.

Розроблені заходи Програми дозволять без екологічного збитку збільшити щонайменше у 5 разів обсяги вилучення риби та її реалізації за різними ціновими категоріями. Це дозволить збільшити обсяги постачання рибної продукції на внутрішній споживчий ринок і відповідно її здешевлення. Таким чином буде підвищено рівень доступності цього продукту для всіх верств населення.

Кінцевим результатом виконання Програми є збільшення виходу товарної рибної продукції з водойм Харківської області до 3 тис. тонн за 5 років, введення в рибогосподарський фонд орендованих водойм (8 тис. га водойм), поліпшення загального екологічного стану водних об'єктів Харківської області,

що використовуються для питного водопостачання, шляхом підвищення якості води за рахунок зариблення рослинніми видами риб і введення науково-обґрунтованих обсягів використання водних біоресурсів.

III. Перелік напрямів і заходів Програми

В умовах економічної кризи виникає необхідність вирішення будь-якої господарської проблеми шляхом підвищення ефективності виробничого процесу із залученням мінімальних матеріальних затрат. Основним шляхом розвитку рибогосподарської галузі у Харківській області є забезпечення максимальної, але в межах екологічно допустимого рівня, продуктивності водойм за рахунок створення умов для ефективного природного відновлення існуючих рибних ресурсів і споживання надлишкових запасів кормової бази рибами, які спроможні їх ефективно засвоювати.

Запропоновані у попередні роки заходи зі збільшення обсягів рибної продукції, зокрема за рахунок будівництва риборозплідників, нарощування обсягів виробництва штучних кормів із біологічно активними домішками, створення господарств на основі інтенсивного рибництва, на сьогодні не можуть бути масово реалізовані через брак коштів на їхню реалізацію.

Враховуючи вищевикладене, розроблено основні напрями і заходи, які забезпечать розвиток рибного господарства у Харківській області, а саме:

1. Приведення рибогосподарської діяльності на малих водних об'єктах Харківської області у відповідність із вимогами чинного природоохоронного законодавства, яким регламентується порядок рибогосподарської експлуатації водойм на основі науково-біологічних обґрунтувань та режимів рибогосподарської експлуатації.

На сьогодні режими рибогосподарської експлуатації запроваджено на 76 водних об'єктах та ще на 22 водних об'єктах рибогосподарська діяльність здійснюється за науково-біологічними обґрунтуваннями.

На деяких водоймах рибогосподарська діяльність здійснюється відповідно до Закону України «Про аквакультуру», на інших, не внесених до Державного реєстру рибогосподарських водних об'єктів, – стихійно, а саме: на основі договорів оренди земель водного фонду, без урахування продуктивних можливостей та екологічної цінності цих водойм.

На водоймах, де впроваджено режими рибогосподарської експлуатації, розрахована рибопроductивність протягом 5 років підвищується у 3 – 5 разів (з 40 кг/га до 100 кг/га).

Оскільки обсяги рибної продукції, отримані від стихійної експлуатації водойм, не обліковуються, обсяги сплати відповідних податків від отримання прибутку в процесі господарювання також порахувати неможливо. Таким чином, виникає необхідність у проведенні інвентаризації рибогосподарського фонду та приведення процесу отримання рибної продукції на малих та середніх водоймах області у відповідність із вимогами чинного законодавства.

Інвентаризація рибогосподарського фонду дозволить не тільки впровадити режими рибогосподарської експлуатації на їхніх акваторіях та підвищити

ефективність процесу вирощування риби, але й сприятиме поліпшенню загального екологічного стану довкілля Харківської області.

2. Підвищення рівня відтворення аборигенних видів риби за рахунок створення штучних нерестовищ.

Відтворювальний потенціал аборигенних видів риби на сьогодні реалізується не більше ніж на 30% через суттєву деградацію природних нерестовищ (замулення, несанкціоноване будівництво, системні заходи із санації нерестовищ тощо). Кількість штучних нерестовищ повинна відповідати відтворювальному потенціалу аборигенних риби у процесі їхнього використання.

На цей час на водоймах області встановлюється понад 2 тис. штучних нерестовищ, що недостатньо для компенсації втрат природних нерестовищ.

3. Реорганізація охоронного процесу.

Зношеність основних фондів головної організації, що здійснює охорону водних живих ресурсів у Харківській області (Управління державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Харківській області), на сьогодні становить 80%, що не дозволяє у повній мірі ефективно здійснювати охорону та регулювання процесу експлуатації водних живих ресурсів, особливо віддалених водойм області.

Цей факт спричиняє стихійне, неконтрольоване вилучення риби, зменшення промислових запасів, знищення цінних у природоохоронному аспекті риби. Оновлення виробничих фондів зазначеного Управління на 20 – 25% надасть можливість:

привести процес вилучення риби, який наразі є стихійним, у відповідність із нормами чинного законодавства;

збалансувати рибогосподарську експлуатацію водойм, що дозволить збільшити обсяг надходжень до бюджету;

впроваджувати природоохоронні заходи (перш за все, унеможливити незаконний вилов риби (браконьєрство)).

4. Впровадження заходів із запобігання потраплянню рибної молоді до водозабірних споруд з метою вирішення питання щодо охорони та відтворення водних біоресурсів та запасів промислових видів риби у водоймах області. Наявні системи рибозахисту розроблено та встановлено ще наприкінці минулого сторіччя, тому першочерговим завданням є їхня інвентаризація, перевірка ефективності цих систем та обладнання водозабірних споруд новітніми ефективними системами РЗП, здійснення відповідних ремонтних робіт.

5. Штучне відтворення.

У водоймах Харківської області сформувалися сприятливі температурні та гідрохімічні умови для розвитку основних груп кормових організмів риби, особливо фітопланктону. Інтенсивний розвиток цієї групи гідробіонтів спричинив ефект «цвітіння», збільшивши ризик формування несприятливого гідрохімічного та гідробіологічного режиму водойм.

З метою утилізації надлишкової біологічної продукції, зокрема в Печенізькому, Оскільському, Трав'янському, Муромському та інших водосховищах, здійснювалися роботи з інтродукції рослиноїдних риб (у першу чергу – товстолобика).

Доведено, що при промисловому вилученні з водойм товстолобика й білого амура в процесі рибогосподарської діяльності та наступному зарибленні молоддю відбувається вилучення значної частки органічної речовини з водної екосистеми. Щороку зариблення водойм Харківської області рослиноїдними видами риб (товстолобом, білим амуром) та коропом здійснюється у загальному обсязі орієнтовно 4 млн екз. цьоголіток.

За останні 5 років (2019 – 2023 роки) вилов рослиноїдних риб із природних водойм становить у середньому 319 тонн щороку, що в десятки разів нижче за потенційно можливий обсяг промислового вилучення. Основною проблемою при зарибленні водойм рослиноїдними видами риб є низька якість та недостатня кількість зарибку, корегування обсягів зариблення залежно від змін загальноєкологічної та гідробіологічної ситуації на кожному водному об'єкті.

Важливим є також вік малька, яким проводять зариблення. Так, промислове повернення від вселення цьоголіток рослиноїдних риб складає всього 0,23%, промислове повернення від дволіток становить до 40%. Тому найбільш доцільно проводити зариблення дволітками. Одна дволітня особина товстолоба при масі тіла орієнтовно 130 грам споживає від 11,2 до 15,1 грам планктону за добу. При досягненні маси 1 кг – від 49,3 до 66,4 грам, а при досягненні маси 2 кг – відповідно від 257,6 до 347,3 грам планктону за добу. При прирості маси тіла на 1 кг споживається більше 150 кг фітопланктону і детриту.

Крім того, починаючи з дволітнього віку, товстолоби у водосховищі мають високий темп росту. За перший рік перебування у водосховищі вага товстолоба збільшується на 0,6 – 1,1 кг, у наступні роки – на 1,1 – 3,0 кг.

Таким чином, незважаючи на обґрунтований економічний і екологічний ефект від вселення рослиноїдних видів риб до водойм, обсяги зариблення не відповідають оптимальним, оскільки якість рибопосадкового матеріалу низька, а його вартість висока. Вирішити цю проблему можна за рахунок створення племінного центру з підтримки та відновлення стада плідників чистих ліній рослиноїдних риб на базі наявних риборозплідних організацій.

Такий племінний центр забезпечить отримання рибопосадкового матеріалу у необхідних для потреб області кількостях, якість малька і спроможність зариблювати водойми області дволітками, що вплине на більш швидку промислову віддачу при подальшому вилученні водних біоресурсів.

6. Розвиток аквакультури на водоймах Харківської області.

Аквакультура розглядається як найбільш ефективний спосіб підтримки природних популяцій водних організмів. Сценарій розвитку цього напряму рибництва формується в напрямі диверсифікації об'єктів та способів вирощування водних організмів з орієнтацією на інноваційність та екологічну безпеку. Але продуктивність акваферм невисока на відміну від провідних країн світу.

Розвиток сучасного рибного господарства має йти шляхом розширення аквакультури в регіоні. Створення системи відтворення цінних промислових риб є основним елементом аквакультури.

Доцільно запровадити заходи активізації рибогосподарської діяльності для задоволення потреб населення рибою та рибною продукцією.

Ці потенційні можливості можуть бути реалізовані за рахунок відтворення промислових риб. При цьому пріоритет залишається за промисловим розведенням гідробіонтів.

Пропонується:

визначити додаткові рибогосподарські технологічні водойми, розташовані в області і придатні для цілей аквакультури (ставки, озера та замкнені природні водойми);

створити сучасні рибогосподарські підприємства для отримання якісного рибопосадкового матеріалу, товарного вирощування водних біоресурсів у садках, басейнах, установках замкнутого водопостачання;

спонукати підприємців-орендарів виконувати роботи з відновлення природних нерестовищ та місць зимівлі водних біоресурсів, з підтримки гідрохімічного режиму;

сприяти розробленню заохочувальних заходів для підприємців, які реально працюють та виявили бажання долучитися до розвитку сектору аквакультури в регіоні;

спонукати підприємців-орендарів здійснювати заходи з профілактики та боротьби із захворюванням та загибеллю водних біоресурсів;

спонукати підприємців-орендарів здійснювати вирощування риби, інших водних живих ресурсів за наявності позитивної ветеринарно-санітарної оцінки стану водних об'єктів;

рекомендувати орендодавцям передбачати в договорах оренди водних об'єктів утримання орендарями гідротехнічних споруд в належному технічному стані, з урахуванням технологічних, ветеринарно-біологічних, санітарно-епідеміологічних заходів, та своєчасне здійснення їхнього капітального ремонту.

7. Здійснення інвентаризації земельних ділянок та паспортизації водних об'єктів для цілей аквакультури.

Здійснення інвентаризації земельних ділянок та паспортизації водних об'єктів сприятиме збільшенню кількості наданих суб'єктам господарювання в оренду водних об'єктів, що в свою чергу збільшить надходження до бюджетів територіальних громад та розвитку аквакультури.

8. Облаштування місць для здійснення рибальства рибалками-любителями.

Основними засобами регулювання любительського рибальства, відповідно до норм чинного законодавства, є встановлення добової норми вилову та просторове обмеження шляхом визначення водойм (ділянок цих водойм) для здійснення любительського рибальства.

Незважаючи на те, що любительське рибальство в Україні традиційно є широко розвиненим, дослідження цього сегменту природокористування мало фрагментарний характер. Встановлення добової норми не повною мірою

забезпечує оптимальний розподіл навантаження за об'єктами лову.

Організований розвиток рекреаційного рибальства в Україні гальмується з багатьох причин, найвагоміша з яких – економічна. Рибалки-аматори не вбачають потреби й економічного зиску в об'єднанні у громадські організації. Тож любительське рибальство залишається й надалі стихійним.

Для подальшого розвитку рекреаційного рибальства необхідно:

здійснити дослідження для визначення потенціалу рибальського господарства в Харківській області, зокрема щодо видів риби та місць розташування водойм, з урахуванням наявних обмежень;

отримати оцінку впливу любительського рибальства на стан водних біоресурсів водойми і розробити відповідні заходи оперативного та довгострокового регулювання;

створити рибальські зони: облаштування рибальських зон і рибальських майданчиків на річках, ставках та озерах, із забезпеченням комфортної інфраструктури (вбиральні, місця для паркування, пункти першої допомоги тощо) – та нанести такі виділені зони на інтерактивну карту;

забезпечити дотримання безпекової ситуації на водоймах, з урахуванням можливих замінованих ділянок берегових та рекреаційних зон;

проводити семінари та навчальні курси для рибалок-любителів з метою підвищення знань з питань охорони навколишнього середовища, правил рибальства та збереження водних ресурсів;

забезпечити партнерську співпрацю з місцевими органами влади, неприбутковими організаціями та іншими стейкхолдерами для спільного розвитку рибальства в регіоні;

сприяти створенню та забезпечувати підтримку рибальських товариств, які допомагатимуть розвивати в області рибальську культуру та збільшувати спільноту;

сприяти залученню інвестицій в рибальську інфраструктуру для покращення якості послуг, забезпечення розвитку та сталого фінансування програм рекреаційного рибальства.

9. Здійснення меліоративних робіт та робіт із розчищення русел малих річок.

Водойми поступово заростають, перетворюючись на заболочені ділянки з несприятливим гідрохімічним режимом і, відповідно, низькою рибопродуктивністю.

Під розчищенням русла слід вважати систему гідротехнічних робіт з видалення з русел річок наносів (грунту, гравійно-піщаної суміші, піску, дерев) з метою збільшення їхньої пропускної спроможності та повернення до попередніх природних параметрів русла. Тож розчищення пов'язане, зокрема, з природоохоронними та протипаводковими роботами. Але, зазвичай, термін «розчищення» застосовують до усіх видів гідротехнічних робіт, що стосуються зміни гідроморфологічних параметрів русла. Такі роботи здійснюються за конкретним проектом, і до комплексу таких робіт входить поглиблення, розширення русла, знищення водної рослинності, будь-яких перешкод та деякі інші види гідротехнічних робіт.

З метою досягнення сприятливих умов для відтворення та нагулу водних біоресурсів необхідно здійснювати пошук альтернативи розчищенню русла. Такими альтернативами можуть бути роботи з ліквідації підпорів у паводковий період, промивання русла, створення штучних перекатів, будівництво швидкотоків, які б забезпечували умови для незамулення русла; вжиття заходів із запобігання засміченню русла тощо. Окрім того, необхідно провести паспортизацію усіх річок і видів інженерної діяльності.

Для оптимізації стану водойм необхідно здійснювати науково обґрунтоване зариблення природних водойм області в комплексі з меліоративними роботами (розчищенням водойм, боротьбою з цвітінням та заростанням).

IV. Результативні показники Програми

Програма має усі ознаки комплексної, що наявні як при розробленні конкретного завдання (поетапне виконання: спочатку розробляється науково-біологічне обґрунтування, потім проєкт проведення робіт, а далі – безпосереднє виконання робіт), так і при прогнозованому очікуванні результатів (багатовекторні – економічний, соціальний, екологічний та нормативно-правовий ефекти). Більшість напрямів має багаторічний (багаторазовий) ефект, який, залежно від виду робіт, буде мати позитивні економічні, соціальні та екологічні результати протягом багатьох років після закінчення дії цієї Програми (від 5 до 20 років).

Після реалізації Програми очікуються такі результати:

збільшення виходу товарної рибної продукції, вилов якої здійснюється на водоймах Харківської області, до 3 тис. тонн на п'ятий рік виконання;

введення в рибогосподарський фонд 8 тис. га водойм;

підвищення якості води за рахунок зариблення водних об'єктів області рослинніми видами риб;

зниження собівартості рибної продукції за рахунок збільшення вилову риби у водних об'єктах області та забезпечення її цінової доступності для різних верств населення;

збільшення показника зайнятості населення області;

збільшення обсягів надходжень до бюджетів різних рівнів;

покращення якості рибної продукції за рахунок дієвого контролю на всіх етапах рибогосподарського процесу.

Кількісні показники виконання Програми наведено у додатку.

V. Координація дій та контроль за ходом виконання Програми

Координатором виконання заходів і завдань Програми та відповідальним співвиконавцем є Департамент агропромислового розвитку Харківської обласної державної (військової) адміністрації, а співвиконавцем (за згодою) – Управління Державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Харківській області. Контроль за ходом виконання Програми здійснює обласна рада.

VI. Заходи та завдання Програми

Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Виконавці	Термін виконання заходу	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування за роками, млн гривень					Очікуваний результат
					2025 рік	2026 рік	2027 рік	2028 рік	2029 рік	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. Інвентаризація водних об'єктів Харківської області з метою визначення придатності для рибогосподарських потреб	1.1. Організувати інвентаризацію водних об'єктів Харківської області	Департамент агропромислового розвитку Харківської обласної державної (військової) адміністрації спільно з (за згодою): Управлінням Державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Харківській області, Регіональним офісом водних ресурсів у Харківській області, Головним управлінням Держпродспоживслужби в Харківській області, територіальними громадами Харківської області	2025 – 2029 роки	Загальний обсяг, у т.ч.	0	0	0	0	0	Отримання детальної інформації про водний фонд області, стан водойм та їхніх гідроспоруд. Висновок щодо можливості використання водойм з метою рибогосподарських потреб
	Державний бюджет			0	0	0	0	0		
	Обласний бюджет			0	0	0	0	0		
	Інші джерела			0	0	0	0	0		
1.3. Розроблення науково-біологічних обґрунтувань	Наукові організації та установи (за згодою)	2025 – 2029 роки	Загальний обсяг, у т.ч.	0	0,16	0,16	0,16	0,16	0,16	За 2026 – 2029 роки орієнтовно до 5 проєктів щороку
			Державний бюджет	0	0	0	0	0		
			Обласний бюджет	0	0	0	0	0		
			Інші джерела	0	0,16	0,16	0,16	0,16		
2. Створення та відновлення природних і штучних нерестовищ для цінних видів водних біоресурсів на найбільших водних об'єктах Харківської області: Печенізькому, Краснопавлівському, Лозовеньківському,	2.1. Організувати виготовлення, встановлення та забезпечити обслуговування штучних нерестових гнізд	Департамент агропромислового розвитку Харківської обласної державної (військової) адміністрації спільно з (за згодою): Управлінням Державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Харківській області, науковими організаціями та	2025 – 2029 роки	Загальний обсяг, у т.ч.	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	У 2025 – 2029 роках планується створення до 500 штук штучних нерестовищ щороку
				Державний бюджет	0	0	0	0	0	
				Обласний бюджет	0	0	0	0	0	
				Інші джерела	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	

Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Виконавці	Термін виконання заходу	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування за роками, млн гривень					Очікуваний результат
					2025 рік	2026 рік	2027 рік	2028 рік	2029 рік	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5. Штучне відтворення у водоймах Харківської області ресурсних і функціонально цінних видів риб	5.1. Визначити водні об'єкти для вселення риб-меліораторів з метою підвищення якості питної води	Департамент агропромислового розвитку Харківської обласної державної (військової) адміністрації спільно з (за згодою): Управлінням Державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Харківській області, науковими організаціями та установами, рибогосподарськими підприємствами усіх форм власності	2025 – 2029 роки	Загальний обсяг, у т.ч.	0	0,1	0,1	0,1	0,1	2025 рік – визначення якісних та кількісних показників вселення водних біоресурсів у водойми області
				Державний бюджет	0	0	0	0	0	
	Обласний бюджет			0	0	0	0	0	2026 – 2029 роки розроблення щороку орієнтовно 2 науково-біологічних обґрунтувань	
	Інші джерела			0	0,1	0,1	0,1	0,1		
5.3. Забезпечити відтворення у водоймах Харківської області молоддю цінних у промислового потенціалі водних біоресурсів	Департамент агропромислового розвитку Харківської обласної державної (військової) адміністрації спільно з (за згодою): Управлінням Державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Харківській області, рибогосподарськими підприємствами усіх форм власності	2025 – 2029 роки	Загальний обсяг, у т.ч.	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	Відтворення у 2025 – 2029 роках водних біоресурсів у водоймах Харківської області в обсягах до 0,2 млн екз. щороку	
			Державний бюджет	0	0	0	0	0		
			Обласний бюджет	0	0	0	0	0		
			Інші джерела	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0		
6. Розвиток аквакультури на водоймах Харківської області	6.1. Визначити додаткові рибогосподарські технологічні водойми, розташовані в області й придатні для цілей аквакультури (ставки, озера та замкнені природні водойми)	Департамент агропромислового розвитку Харківської обласної державної (військової) адміністрації спільно з (за згодою): Управлінням Державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Харківській області, рибогосподарськими підприємствами усіх форм власності	2025 – 2029 роки	Загальний обсяг, у т.ч.	0	0,1	0,1	0,1	0,1	Розроблення інформаційного бюлетеня щодо стану технологічних водойм для можливості їхнього використання в цілях аквакультури
				Державний бюджет	0	0	0	0	0	
				Обласний бюджет	0	0	0	0	0	
				Інші джерела	0	0,1	0,1	0,1	0,1	

Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Виконавці	Термін виконання заходу	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування за роками, млн гривень					Очікуваний результат
					2025 рік	2026 рік	2027 рік	2028 рік	2029 рік	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	6.2. Розробити та забезпечити реалізацію заохочувальних програм для підприємців, які реально працюють та виявили бажання долучитися до розвитку сектору аквакультури в регіоні	програм у Харківській області, територіальними громадами Харківської області		Загальний обсяг, у т.ч.	0	0	0	0	0	Впровадження орієнтовно по 2 програми щороку
				Державний бюджет	0	0	0	0	0	
				Обласний бюджет	0	0	0	0	0	
				Інші джерела	0	0	0	0	0	
7. Інвентаризація земельних ділянок та паспортизація водних об'єктів для цілей аквакультури	7.1. Провести інвентаризацію земельних ділянок та паспортизацію водних об'єктів для передачі в оренду	Департамент агропромислового розвитку Харківської обласної державної (військової) адміністрації спільно з (за згодою): Управлінням Державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Харківській області, рибогосподарськими підприємствами усіх форм власності, Регіональним офісом водних ресурсів у Харківській області, територіальними громадами Харківської області	2025 – 2029 роки	Загальний обсяг, у т.ч.	0	0	0	0	0	Наявність технічної документації на земельні ділянки водного фонду Розроблення паспортів водних об'єктів
				Державний бюджет	0	0	0	0	0	
				Обласний бюджет	0	0	0	0	0	
				Інші джерела	0	0	0	0	0	
8. Облаштування місць для здійснення рибальства рибалками-любителями	8.1. Забезпечити облаштування місць для здійснення любительського та спортивного рибальства	Департамент агропромислового розвитку Харківської обласної державної (військової) адміністрації спільно з (за згодою): Управлінням Державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Харківській області, Головним управлінням Держпродспоживслужби в Харківській області, територіальними громадами	2025 – 2029 роки	Загальний обсяг, у т.ч.	0	0,1	0,1	0,1	0,1	Державна реєстрація громадських організацій рибалок-любителів Встановлення необхідної інфраструктури в місцях любительського рибальства протягом 2026 – 2029 років (орієнтовно по 3 місяця щороку)
				Державний бюджет	0	0	0	0	0	
				Обласний бюджет	0	0	0	0	0	
				Інші джерела	0	0,1	0,1	0,1	0,1	

Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Виконавці	Термін виконання заходу	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування за роками, млн гривень					Очікуваний результат
					2025 рік	2026 рік	2027 рік	2028 рік	2029 рік	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Харківської області, рибогосподарськими підприємствами різних форм власності								
9. Проведення меліоративних робіт та робіт із розчищення водойм	9.1. Забезпечити розчищення водойм, боротьбу з цвітінням та заростанням	Департамент агропромислового розвитку Харківської обласної державної (військової) адміністрації спільно з (за згодою): Управлінням Державного агентства з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм у Харківській області, територіальними громадами Харківської області, рибогосподарськими підприємствами різних форм власності	2025 – 2029 роки	Загальний обсяг, у т.ч.	0	0,3	0,3	0,3	0,3	Виконання робіт щороку орієнтовно на 5 водоймах
				Державний бюджет	0	0	0	0	0	
				Обласний бюджет	0	0	0	0	0	
				Інші джерела	0	0,3	0,3	0,3	0,3	

**Керуючий справами
виконавчого апарату обласної ради**

Оксана МАЛИШЕВА